

Ακολουθεί η ομιλία του Σεβασμιωτάτου:

Είναι μεγάλη η χαρά μου, που βρίσκομαι ανάμεσά σας. Ο Σύλλογός σας και το έργο που προσφέρει, αποτελούν απτή απόδειξη των δυνατοτήτων της Εκκλησίας μας να στηρίξει με τρόπο αναντικατάστατο την κοινωνία μας, μέσω πρωτοποριακών κοινωνικών δομών, όπως αυτή, στην οποία σήμερα παρευρίσκομαι.

Όπως γνωρίζετε, επί σειρά ετών, διακόνησα στην Ιερά Μητρόπολη Δημητριάδος, η οποία σφραγίστηκε από την παρουσία του μακαριστού Μητροπολίτου της και μετέπειτα Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κυρού Χριστοδούλου. Επί της ποιμαντορίας του ιδρύθηκαν παρόμοιες δομές, τις οποίες συνέχισε και ανέπτυξε ο νυν Μητροπολίτης και πνευματικός μου πατέρας Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Ιγνάτιος. Τις πρωτοβουλίες αυτές συνέχισε ο μακαριστός Χριστόδουλος και ως Αρχιεπίσκοπος. Βασικό τους χαρακτηριστικό υπήρξε και παραμένει η όσο το δυνατόν ευρύτερη συμμετοχή των λαϊκών στη ζωή της Εκκλησίας. Η κατεύθυνση αυτή αποτελεί συνέχεια της μακραίωνης παράδοσης της Εκκλησίας μας, η οποία κατανοούσε πάντοτε τον εαυτό της ως σώμα, το οποίο έχει ανάγκη όλα τα μέλη του. Πρόκειται κατ' ουσίαν για την υλοποίηση της εκκλησιολογίας του Αποστόλου Παύλου, όπως περιγράφεται στο πρώτο κεφάλαιο της Προς Κολασσαείς επιστολής του, αλλά και στην Α' Προς Κορινθίους επιστολή, με αποκορύφωμα το επιγραμματικό χωρίο: «υμείς εστέ σώμα Χριστού και μέλη εκ μέλους», δηλ. «Εσείς όλοι μαζί αποτελείτε το σώμα του Χριστού, και είστε μέλη του, ο καθένας σας χωριστά» (Α' Κορ. ιβ' 27).

Ιδού, λοιπόν, η αιτία της μεγάλης χαράς, η οποία σχετίζεται με την αποψινή παρουσία μου. Ο Σύλλογος σας, αποτελεί μία ακόμα έκφραση αυτού του οράματος του μακαριστού Αρχιεπισκόπου, προκειμένου οι πάντες να προσφέρουν, σύμφωνα με τις δυνάμεις τους και τα ιδιαίτερα χαρίσματα τους. Όμως, η δική σας προσπάθεια και η δική σας προσφορά επιβεβαιώνουν ιδιαίτερος τον καθοριστικό ρόλο της γυναίκας στη ζωή της Εκκλησίας, αλλά και ευρύτερα της κοινωνίας. Η προσφορά αυτή, όπως καλά γνωρίζετε, δεν αφορά μόνον τον φιλανθρωπικό ζήλο, τον οποίο τόσο αξιοθαύμαστα επιδεικνύετε, αλλά κρατά διαρκώς ενώπιον όλων μας τις πνευματικές διαστάσεις τις γυναικείας συμβολής στην υπόθεση της σωτηρίας των ανθρώπων. Εκείνο το «γέννητο» κατά την διάρκεια του Ευαγγελισμού, το οποίο ανοίγει τον δρόμο εισόδου του ίδιου του Θεού στην ανθρώπινη ιστορία, προέρχεται από γυναικεία χείλη. Η προσωπικότητα της Παναγίας, οι αρετές της, η αγνότητά της και η πλήρης παράδοση όλης της υπάρξεώς της στο θέλημα του Θεού την

τοποθετούν, σύμφωνα με τους Πατέρες της Εκκλησίας, στην υψηλότερη πνευματική βαθμίδα του ανθρωπίνου γένους.

Όλα αυτά τα ανέφερα, διότι επιθυμώ να είναι σαφής και αναμφίβολη προς εσάς, τόσο η σημασία που προσδίδω στο έργο σας, όσο και η επιθυμία μου να ενισχυθούν ακόμη περισσότερο οι δεσμοί συνεργασίας με τη Μητρόπολη, αλλά και με εμένα προσωπικά.

Το χωρίο, το οποίο γίνεται αφορμή της ευλογημένης αυτής ευκαιρίας της επικοινωνίας μας, αποτελεί τον 14ο στίχο του 5ου κεφαλαίου στην Α΄ Επιστολή προς τους Θεσσαλονικείς του Αποστόλου Παύλου: «Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας», δηλ. «Σας προτρέπουμε αδελφοί μου να συμβουλευέτε τους άστατους, να παρηγορεῖτε τους ολιγοψύχους, να στηρίζετε τους αδυνάτους στην πίστη και να δείχνετε μακροθυμία σε όλους».

Το απόσπασμα αυτό ανήκει, όπως προείπα, στην Α΄ επιστολή προς τους Θεσσαλονικείς, μία επιστολή γεμάτη πατρικό ενδιαφέρον για τη νεοσύστατη Εκκλησία της Θεσσαλονίκης, από την οποία ο Παύλος αναχώρησε σύντομα, καθώς η μεγάλη απήχηση του κηρύγματός του εξόργισε τους εκεί Ιουδαίους. Όταν έφτασε στην Αθήνα, έστειλε τον Τιμόθεο στη Θεσσαλονίκη, για να ενθαρρύνει και να στηρίξει τους Θεσσαλονικείς στην πίστη. Ο Τιμόθεος επιστρέφει και ξανασυναντά τον Παύλο στην Κόρινθο, του φέρνει ειδήσεις, οι οποίες γεμίζουν την καρδιά του Αποστόλου Παύλου με μεγάλη χαρά. Αυτό το καταλαβαίνουμε από την αρχή κιόλας της επιστολής, όπου χαρακτηρίζει τους αγαπημένους του Θεσσαλονικείς ως υπόδειγμα για όλους τους πιστούς της Μακεδονίας αλλά και της Αχαΐας.

Το κείμενο της επιστολής είναι πολύ σημαντικό, διότι αποτελεί την πρώτη γνωστή επιστολή του Αποστόλου Παύλου αλλά και, κατά πάσα πιθανότητα, το πρώτο, κατά χρονική σειρά, βιβλίο της Καινής Διαθήκης.

Ο χρόνος συγγραφής τοποθετείται στο 51 μ. Χ., είναι όμως τόσο εναργής ο παύλειος λόγος και τόσο διαχρονικές οι παραινέσεις του, ώστε θα νόμιζε κανείς, πως απευθύνει την επιστολή αυτή προς ολόκληρη την Εκκλησία του 21ου αιώνα. Ιδιαίτερα το σημερινό χωρίο, στρέφει την προσοχή μας προς τέσσερεις κατηγορίες ανθρώπων, οι οποίοι βρίσκονται ανάμεσα μας, ανήκουν στην Εκκλησία και πιθανόν εργάζονται μαζί μας στα έργα της φιλανθρωπίας, της κατήχησης και της ποιμαντικής. Είναι αδελφοί μας με τους οποίους συγκροτούμε το σώμα της Εκκλησίας, μοιραζόμαστε τον ζήλο για προσφορά, δίνουμε μαρτυρία στον κόσμο για την αγάπη του Χριστού.

Κι όμως! Προκύπτουν σε αυτούς ψυχικές και πνευματικές καταστάσεις, τις οποίες πρέπει να διαχειριστούμε με ευγένεια και διακριτικότητα, προκειμένου να επανεύρουν τον προσανατολισμό τους, αλλά και να διατηρηθεί η ενότητα και η αγάπη μεταξύ όλων.

Πρώτη τέτοια κατάσταση στο σημερινό χωρίο είναι η αστάθεια, η μη σταθερότητα στην πνευματική ζωή, αλλά και στη συμπεριφορά. «Νουθετείτε τους ατάκτους», λέει ο Παύλος. Οι Πατέρες της Εκκλησίας μας, γνωρίζουν καλά τον κίνδυνο που διατρέχουν οι άτακτοι, δηλαδή, όχι μόνον οι ανυπότακτοι στην τάξη της Εκκλησίας, αλλά και οι άστατοι στην πνευματική τους ζωή. Στα κείμενά τους τους παρομοιάζουν με εκείνον, ο οποίος, με το δεξί του χέρι συνάζει τον καρπό και με το αριστερό τον σκορπάει. Για τους έμπειρους πνευματικούς είναι βεβαίως γνωστή η αστάθεια της ανθρώπινης φύσης, το «τρεπτόν» της ψυχικής προαίρεσης αλλά και της εξωτερικής συμπεριφοράς, πράγματα τα οποία, βεβαίως, είναι αλληλένδετα. Ως βασικό παράγοντα όμως ενίσχυσης τις σύμφυτης με την ανθρώπινη φύση αστάθειας οι Πατέρες μας αναφέρουν την αμέλεια, δηλαδή την εγκατάλειψη της συστηματικότητας στην πνευματική και λατρευτική ζωή και ιδιαίτερα την αυξομείωση του ζήλου, αλλά και του χρόνου που αφιερώνουμε στην προσευχή. Γι' αυτό και πολύ συχνή παραίνεση, εκ μέρους πολλών γερόντων πνευματικών, αποτελεί η επιμονή στην προσευχή, οτιδήποτε κι αν συμβαίνει στην καθημερινότητά μας. «Ούτε μία ημέρα να μην εγκαταλείψεις την προσευχή» διδάσκει ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος, «διότι οι επιπτώσεις στην πνευματική προκοπή όχι μόνον θα είναι άμεσες, αλλά και θα χρειαστεί πολλαπλάσιος χρόνος θεραπείας».

Γνωρίζουμε πως η καθημερινότητά μας είναι βυθισμένη στην πολυπραγμοσύνη στις τόσο διαφορετικές έννοιες και αγωνίες, στα πολλαπλά καθήκοντα, που χαρακτηρίζουν ιδιαίτερα την δική σας καθημερινότητα. Για τον λόγο αυτό, οι συμπεριφορές των ανθρώπων γύρω μας, συχνά, μοιάζουν αλλοπρόσαλλες και πολλές φορές έχει κανείς την αίσθηση, πως δεν μπορεί να στηριχτεί σε κανέναν. Πώς όμως, μπορεί κανείς να βοηθήσει την κατάσταση αυτή; Πώς μπορεί να ενισχύσει την συνέπεια του αδερφού του; Ο άγιος Παύλος υποδεικνύει την οδό της συμβουλής. Φαίνεται απλό, όμως ο τρόπος να συμβουλευεί κανείς αποτελεί τέχνη υψηλή. Συχνά συμβουλευόμαστε τους συνανθρώπους μας και ιδιαίτερα τους νέους. Η ανταπόκριση όμως δεν είναι η αναμενόμενη. Συχνά, είναι απροσδόκητη και μερικές φορές αιφνιδιαζόμαστε από τα αντίθετα αποτελέσματα. Τί είναι αυτό που καθιστά αναποτελεσματική τη συμβουλή μας; Πρώτα απ' όλα, η εικόνα ενός ανθρώπου που μιλάει αφ' υψηλού. Δεύτερον, η συχνά αθέατη αλλά εύκολα αντιληπτή διάθεση επίκρισης. Και τρίτον, η ασυνέπεια των λόγων μας με το

παράδειγμά μας, ασυνέπεια την οποία επανειλημμένως είχε επισημάνει και ο Χριστός μας, στη συμπεριφορά των Φαρισαίων. Αυτός άλλωστε ήταν ο λόγος για τον οποίον προέτρεπε τους ανθρώπους να ακούν τα λόγια τους αλλά να μην ακολουθούν τις πράξεις τους (Μτθ. 23,3).

Όντως, οι άστατοι άνθρωποι γύρω μας έχουν την ανάγκη της συμβουλής μας. Κυρίως, όμως, χρειάζονται την αδελφική μας επιείκεια, την επίγνωση της πολυάσχολης καθημερινότητάς τους, κυρίως όμως την ενίσχυση και την διαρκή ανατροφοδότησή τους μέσω του δικού μας παραδείγματος. Είναι σημαντικό να αποτελέσουμε για τους γύρω μας παράδειγμα αξιοπιστίας, σταθερότητας στην διακονία και την λατρευτική ζωή, ζωντανή μαρτυρία της πνευματικής ζωής η οποία διαρκώς προοδεύει. Πώς, άραγε, μπορεί αυτό να πραγματοποιηθεί; Με το να θέσουμε ως πρώτη προτεραιότητα της ζωής μας την ενεργούμενη πίστη και την έμπρακτη αγάπη, που υποδεικνύει ο λόγος του Θεού. Αυτό είναι που θα επηρεάσει καταλυτικά τους άστατους αδελφούς μας και θα συμβάλλει στην διόρθωσή τους

Η δεύτερη κατάσταση την οποία επισημαίνει ο Απόστολος Παύλος στο χωρίο αυτό είναι η ολιγοψυχία, η κατάσταση δηλαδή, κατά την οποία ο άνθρωπος αισθάνεται εξαντλημένος από ψυχικές και, κατά συνέπεια, σωματικές δυνάμεις. «παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους», παραγγέλλει ο άγιος Απόστολος. Πολύ συχνά, ακούμε από εκπομπές και διαδικτυακές σελίδες παραινήσεις για θετικές σκέψεις, θετική μάτια και θετική διάθεση. Δυστυχώς, οι παραινήσεις αυτές συχνά παραμένουν ανεφάρμοστες, καθώς η ζωή επιφυλάσσει διαρκώς αρνητικές ως επί το πλείστον εκπλήξεις και οι πνευματικές ευκαιρίες, τις οποίες δίνουμε στην ψυχή μας, ώστε να τροφοδοτηθεί με θάρρος, είναι ελάχιστες. Επιπλέον, η εποχή μας χαρακτηρίζεται και από μία θλιβερή και, τολμώ να πω, καταστροφική πρωτοτυπία: Βομβαρδιζόμαστε καθημερινά και με πολλούς τρόπους από αρνητικές ειδήσεις. Εκπαιδευόμαστε μέσω των Μ.Μ.Ε. και των διαδικτυακών μέσων να στρέφουμε τη μάτια μας μόνον στα αρνητικά, στα θλιβερά και στα καταστροφικά γεγονότα της εποχής μας. Κάθε μέρα οι κάθε λογής πληροφορίες εξαντλούν το θάρρος της ψυχής μας και όλα συμβάλλουν στην καταβύθισή της στην απόγνωση. Αυτό ονομάζεται «απογοήτευση» ή «απόγνωση» και είναι πολύ σοβαρή παγίδα, η οποία μπορεί να οδηγήσει την ανθρώπινη ύπαρξη στην οριστική παραίτηση από κάθε πνευματικό στόχο, κατάσταση η οποία, στην παράδοσή μας, είναι γνωστή και ως «ακηδία». Πρόκειται για ψυχική και πνευματική επιδημία της εποχής μας, η οποία είναι γνωστή και ως κατάθλιψη. Ορισμένοι Πατέρες της Εκκλησίας μας θεωρούν πως ο πειρασμός ο οποίος αναφέρεται στην

Κυριακή προσευχή, αυτός ο ένας πειρασμός τον οποίον ζητούμε από τον Κύριο να μην επιτρέψει να πέσουμε, είναι η απελπισία. Ο ολιγόψυχος άνθρωπος παύει να ενδιαφέρεται για το οτιδήποτε και ουσιαστικά έχει αποδεχτεί την απώλεια του εαυτού του και του κόσμου ολόκληρου. Είναι σημαντικό, η παγίδα αυτή της ολιγοψυχίας να αντιμετωπίζεται από την αρχή και γρήγορα η ψυχή να ξαναβρίσκει την ικμάδα και την αισιοδοξία της. Ο τρόπος που υποδεικνύει σε όλους μας ο άγιος Παύλος, προκειμένου να βοηθήσουμε τους ολιγοψύχους είναι η παραμυθία, δηλαδή η παρηγοριά. Δεν προτρέπει, όμως, προς απλά τυπικές παρηγοριές, που συχνά συνηθίζουμε εμείς οι άνθρωποι. Στον άνθρωπο, ο οποίος έχει βιώσει μία προσωπική ακύρωση ή μία εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση, τα απλά λόγια δεν μπορούν να έχουν σπουδαίο αποτέλεσμα. Η προτροπή του αποστόλου Παύλου έχει να κάνει περισσότερο με την παρηγοριά της παρουσίας. Τις περισσότερες φορές η μεγαλύτερη οδύνη στην ψυχή του ολιγόψυχου έχει να κάνει με τη μοναξιά, δηλαδή με αυτό το αβάσταχτο συναίσθημα, πως είναι καταδικασμένος να αντιμετωπίσει τη δυσκολία ολομόναχος. Για τον λόγο αυτό, η παρηγοριά της παρουσίας είναι πολύτιμη έστω και αν δεν συνοδεύεται από κανέναν λόγο, διότι, όντως, αισθανόμαστε πολλές φορές αδύναμοι να αρθρώσουμε λόγια, όταν βρισκόμαστε ενώπιον μιας κατάστασης που υπερβαίνει και τις δικές μας δυνάμεις. Αυτή η παρηγοριά της παρουσίας χρειάζεται προετοιμασία, χρειάζεται «χτίσιμο». Για το λόγο αυτό, οι αδελφικές σχέσεις μεταξύ των μελών της Εκκλησίας είναι εκείνες, που θα προσφέρουν το στήριγμα της παρηγοριάς, όταν ένα από τα μέλη της Εκκλησίας βιώσει την δύσκολη, την τραγική στιγμή. Την ώρα της ολιγοψυχίας, ο άνθρωπος χρειάζεται να νιώσει πως δεν είναι μόνος και πως δίπλα του υπάρχει κάποιος ή κάποιοι, οι οποίοι έχουν την προθυμία να κάνουν το πρόβλημά του πρόβλημά τους, τη συμφορά του συμφορά τους. Κάποιους που διαθέτουν αποθέματα δυνάμεων και ελπίδας και είναι πρόθυμοι να τα χαρίσουν απλόχερα. Σε αυτό το πλαίσιο τοποθετείται και το υπέροχο «αλλήλων τα βάρη βαστάζετε» (Γαλ. 6,2).

Η τρίτη κατάσταση την οποία επισημαίνει ο Απόστολος Παύλος είναι η αδυναμία στην πίστη. «Στηρίζετε τους αδύνατους στην πίστη», προτρέπει ο άγιος Απόστολος. Στην πραγματικότητα, η προτροπή αυτή συμπληρώνει τα δύο προηγούμενα. Πίστη στο Θεό δεν σημαίνει απλώς πεποίθηση πως ο Θεός υπάρχει, αλλά εμπιστοσύνη στην δύναμη της αγάπης Του, η οποία διαρκώς προστατεύει, διαρκώς καθοδηγεί και διαρκώς διορθώνει τα λάθη μας. Πίστη είναι η απόλυτη πεποίθηση πως «εν Χριστώ ζώμεν και κινούμεθα και εσμέν» όπως ανέφερε ο Απόστολος Παύλος στην

ομιλία του προς τους Αθηναίους, σύμφωνα με το κείμενο των Πράξεων των Αποστόλων. Όταν η ολιγοπιστία χτυπήσει την πόρτα μας, ο κόσμος μοιάζει να χάνει τη συνοχή του και αισθανόμαστε πως είμαστε έρμαια της τυχαιότητας των πραγμάτων. Η ολιγοπιστία οδηγεί την ανθρώπινη ύπαρξη στην απόλυτη ματαίωση, στην αποκοπή από κάθε νόημα ζωής, στον τρόπο της αδυναμίας μας μπροστά σε δυνάμεις οι οποίες διαρκώς μας απειλούν και τις οποίες δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε. Η ολιγοπιστία οδηγεί σε αμέλεια και ασυνέπεια την πνευματική ζωή, όπως προαναφέραμε, αλλά και οδηγεί την ψυχή στον φόβο και την απόλυτη απόγνωση. Τι καλούμεθα να γίνουμε, σύμφωνα με τον Απόστολο Παύλο, για τους ολιγόπιστους; Στήριγμα ακράδαντο, στήριγμα επιβεβαίωσης της θεϊκής αγάπης, στήριγμα διαβεβαίωσης πως τίποτε δεν υπάρχει ισχυρότερο από τη δύναμη του Θεού. Στήριγμα εναντίον της ολιγοπιστίας σημαίνει να διακηρύσσουμε με το λόγο αλλά και με τη ζωή μας το υπέροχο εκείνο της λατρείας μας: «Τις θεός μέγας ως ο Θεός ημών;»

Για να στηρίξουμε όμως τον ολιγόπιστο, πρέπει να έχουμε στηρίξει πρώτα τη δική μας προσωπική πίστη στην πρόνοια, την παντοδυναμία και την αγάπη του Θεού. Κάθε μας ενέργεια, κάθε μας λόγος, ολόκληρη η ζωή μας πρέπει διαρκώς να διαποτίζεται από τη γαλήνη της δικής Του παρουσίας. Ουσιαστικά, όλες οι καταστάσεις τις οποίες καλούμαστε να ενισχύσουμε και να διακονήσουμε αφορούν και εμάς τους ίδιους. Οι προτροπές του Αποστόλου Παύλου μπορεί να φαίνονται πως αποτελούν οδηγίες συμπεριφοράς προς τους άλλους, ουσιαστικά όμως αποτελούν συμβουλές διαρκούς εγρήγορσης προς εμάς τους ίδιους. Μπορούμε να προσφέρουμε, όταν βρισκόμαστε σε θέση να δεχθούμε. Μπορούμε να ενισχύσουμε εάν έχουμε διαρκώς επαφή με μία πηγή ενισχύσεως των δυνάμεων όλων των κέντρων της ύπαρξής μας. Ως άνθρωποι είμαστε αδύναμοι, ως ενεργείς εικόνες όμως του Δημιουργού μας, μπορούμε να αποτελέσουμε αιτία ενισχύσεως και σωτηρίας των αδελφών μας, ακριβώς, διότι καθιστούμε την ψυχή μας δεκτική της θείας βοήθειας και ενισχύσεως.

Επιστέγασμα όλων των προαναφερθέντων στο χωρίο αυτό αποτελεί η αρετή της μακροθυμίας, δηλαδή η αρετή της υπομονής. Την αγαπά και την εκτιμά την αρετή αυτή ο Απόστολος Παύλος, γι' αυτό και την εντάσσει στα χαρακτηριστικά της αγάπης, όπως αναφέρονται στον περίφημο ύμνο της αγάπης στο 13ο κεφάλαιο της πρώτης επιστολής προς Κορινθίους.

Η μακροθυμία πέρα από το μεγαλείο της, αποτελεί και μία πάρα πολύ έξυπνη στάση, μία στάση που στηρίζεται στην βαθιά γνώση του ανθρώπινου ψυχισμού. Όλοι οι άνθρωποι είμαστε, όπως

είπα και προηγουμένως, τρεπτοί, δηλαδή ευμετάβλητοι. Η πορεία μας χαρακτηρίζεται από αναβάσεις και πισωγυρίσματα. Συμβουλευόμαστε, ενισχύουμε, στηρίζουμε, παρηγορούμε και αξιωνόμαστε συχνά να δούμε θετικά αποτελέσματα στις ζωές εκείνων που στηρίξαμε. Είναι η στιγμή να δοξάσουμε τον Θεό γι' αυτό. Ο πειρασμός όμως της απογοήτευσης χτύπησε την πόρτα μας όταν δούμε ανθρώπους που πιστέψαμε ότι βρήκαν το δρόμο τους να επανέρχονται και να υποπίπτουν πάλι στις ίδιες καταστάσεις. Είναι οι στιγμές που πιστεύουμε ότι τα λόγια μας πήγαν χαμένα, πως οι προσπάθειές μας ήταν μάταιες, πως οι ελπίδες μας διαψεύστηκαν. Γι' αυτό και, λίγο παρακάτω, ο Απόστολος Παύλος αισθάνεται την ανάγκη να μας στηρίξει με την υπέροχη τριάδα των συμβούλων του: «Πάντοτε χαίρετε, αδιαλείπτως προσεύχεσθε, εν παντί ευχαριστείτε» (16-18).

Αυτά τα τρία μας προφυλάσσουν από την απογοήτευση και μας τροφοδοτούν με ανεξάντλητες δυνάμεις ώστε να συνεχίζουμε τις προσπάθειές μας. Η χαρά, η προσευχή και η δοξολογία μάς ενώνουν με το πρόσωπο του Χριστού, ο οποίος, 100 φορές κι αν πέσει ο άνθρωπος, εκατόν μία τον ανορθώνει, φτάνει να το επιθυμήσει και ο ίδιος. Η μακροθυμία, ιδιαίτερα όσον αφορά την ανθρώπινη συμπεριφορά, είναι αλήθεια πως συχνά υπερβαίνει τις ανθρώπινες δυνάμεις. Αυτό που μπορεί όμως διαρκώς να την ανανεώνει είναι ο αναλογισμός της απέραντης και καθημερινής υπομονής του Κυρίου μας απέναντι στα διαρκή δικά μας λάθη και τις επαναλαμβανόμενες αστοχίες μας. Η επίγνωση της δικής μας αστάθειας, της δικής μας ολιγοψυχίας, της δικής μας ολιγοπιστίας οδηγεί στην ταπεινοφροσύνη αλλά και στη διαρκή αναζήτηση του Χριστού μας, ο οποίος είναι σε θέση να ανανεώνει των δυνάμεις μας προκειμένου και εμείς να στηρίζουμε διαρκώς τους αδελφούς μας.

Όπως ανταλλάσσετε το σημερινό χωρίο, μας υπενθυμίζει, πως η αληθινή πνευματική ζωή συνδέεται άρρηκτα με την αγάπη προς τον αδελφό μας. Πίστη και φιλαδελφία είναι οι δύο όψεις του ενός νομίσματος. Η πνευματική μας πρόοδος μάς καθιστά ανθρώπους ικανούς να διακονήσουμε και να στηρίζουμε. Από μόνοι μας δεν έχουμε δυνάμεις να στηρίζουμε ούτε καν τους εαυτούς μας. Η ένωση όμως με τον Χριστό, μας καθιστά εργαλεία της αγάπης Του και μας συντηρεί διαρκώς ακμαίους, προκειμένου να εκπληρώσουμε το δικό Του έργο επί γης που δεν είναι άλλο από την διακονία και τη σωτηρία των ανθρώπων.

Γνωρίζω, πως αποτελείτε μία κυψέλη προσφοράς και διακονίας για ολοκλήρωση την τοπική μας κοινωνία. Γνωρίζω, πως αφιερώνετε μεγάλο μέρος του χρόνου και των δυνάμεών σας στο όνομα της αγάπης. Προς ανθρώπους σαν και σας απευθύνεται το

σημερινό χωρίο, προκειμένου να σας θυμίζει πως οι ανθρώπινες σχέσεις απαιτούν εμπειρία, υπομονή, επιμονή και ελπίδα. Όσο λοιπόν η πνευματική ζωή θα ενισχύεται μέσα σας και θα σας οδηγεί σε διαρκείς πνευματικές αναβάσεις, είναι βέβαιον πως διαρκώς θα ανανεώνονται οι δυνάμεις σας, για να συνεχίζετε ένα έργο το οποίο έχει ανάγκη ο σύγχρονος άνθρωπος και το οποίο κατέχει κεντρική θέση στην διακονία της τοπικής μας Εκκλησίας.

Από τα βάθη της καρδιάς μου, σας εύχομαι ενδυνάμωση και ενίσχυση της ελπίδας, προκειμένου η καρδιά σας να γεμίζει πάντοτε από την χαρά της προσφοράς και της αγάπης.